

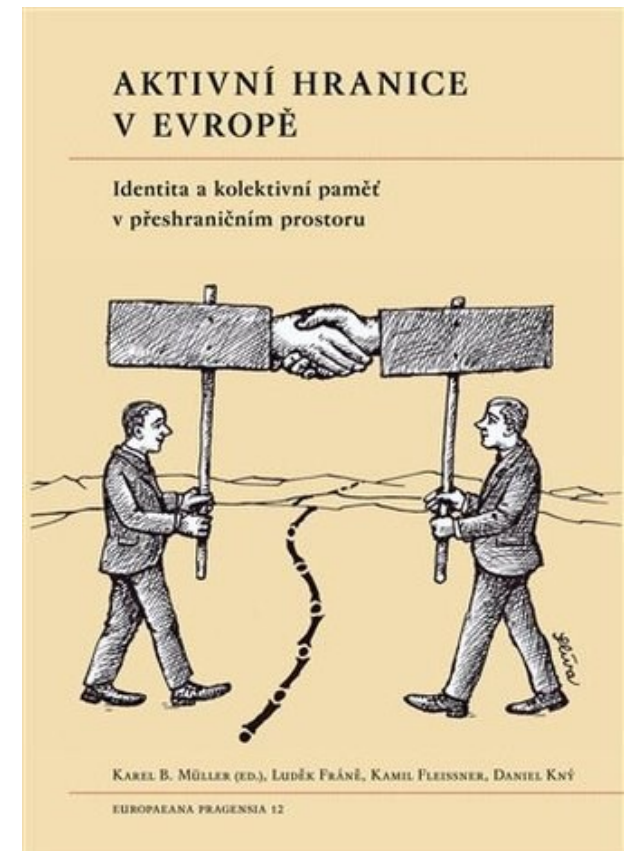
LRP a přeshraniční integrace, zpráva z výzkumu

11. týden

www.karelmuller.eu

Funkce hranice

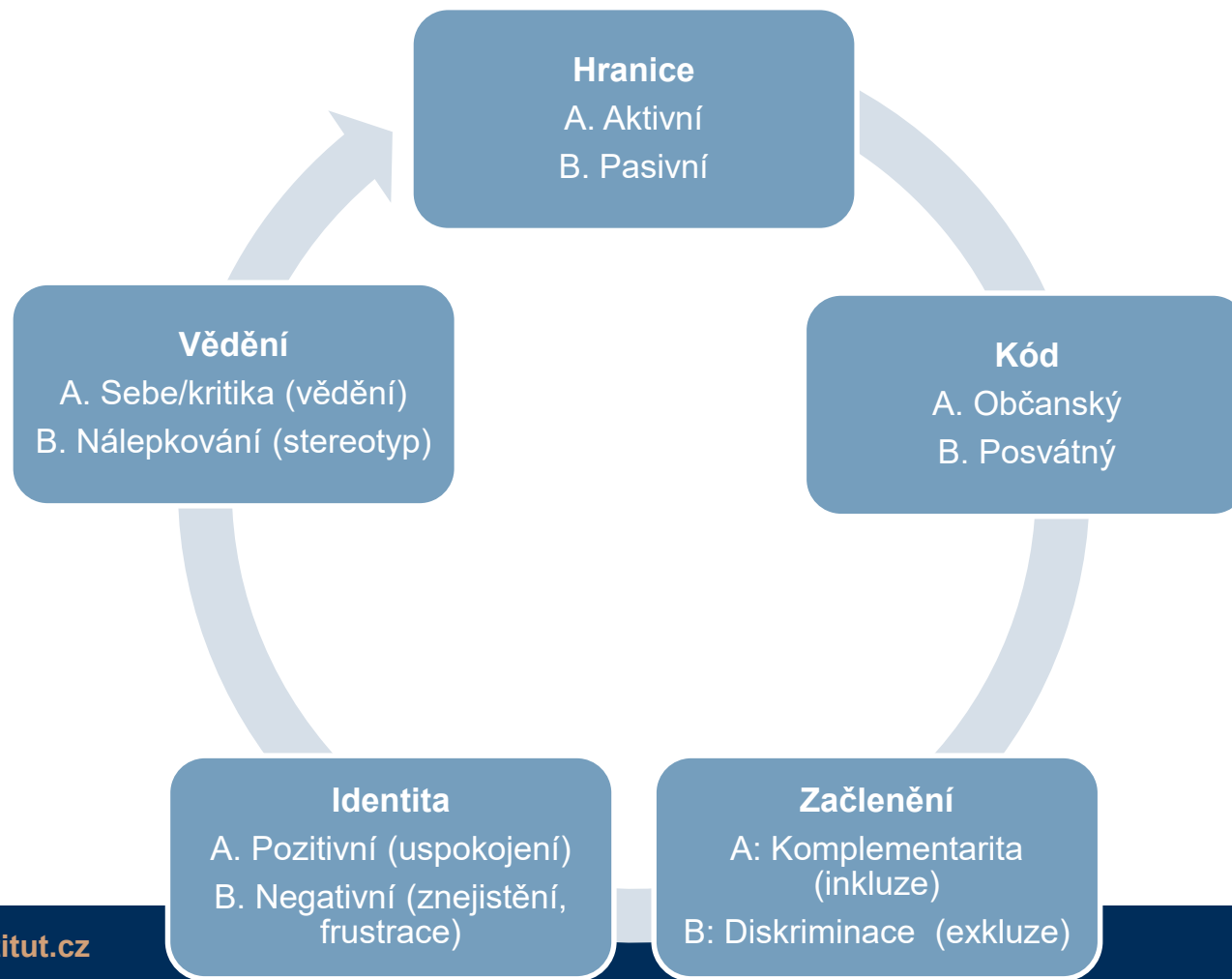
- Ochrana
- Identita, my x oni
- Aktivní hranice
- Rozděluje i spojuje

Aktivní hranice

- **Svébytná kulturní forma, která může generovat jak pocit jednoty a přináležitosti, tak umožňuje porozumění a komunikaci odlišnosti a různosti.**
- **Posiluje pozitivní/evropské identity jakožto společenství s porézním a aktivním ohraničením, které relativizuje rozdíly mezi „my/oni“.**
- **Rozhraní, které představuje výrazný kognitivní i integrační zdroj podporující veřejné učení, kulturní diverzitu i sociální soudržnost zároveň.**
- **Posiluje odolnost evropské společnosti.**

Reflexivní dynamika vztahů „hranice, kolektivní identity, sociální začlenění a vědění“

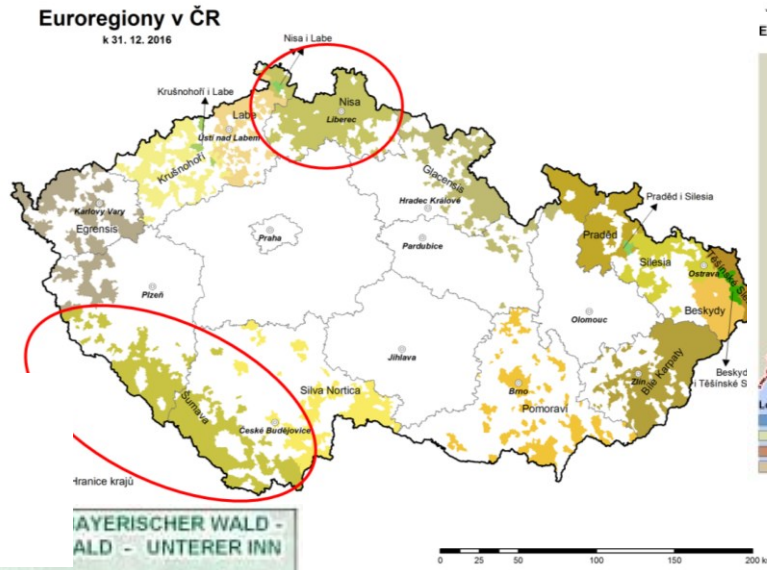
Aktivní hranice	Pasivní hranice
Občanský (civil) kód kolektivní identity	Kulturní (sacred) kód kolektivní identity
Pozitivní identity/komplementarita	Negativní identity/výlučnost
Inkluze a integrace	Exkluze a fragmentace
Jednota v různosti, homogenizace, hybridizace	Polarizace
Kognitivní kulturní aspekty	Symbolické a normativní kulturní aspekty
Orientace na druhé/jiné	Polarita my/oni
Orientace na fakta a argumentování	Vymezování/předpojatost
Kritické vědění	Stereotypní vědění
Kompetence	Exploatace
Sebe/uspokojení	Frustrace
Politika pro život (Life politics)	Politika identity (Identity politics)
Open opportunity structure	Closed opportunity structure
Spolupráce	Odmítnutí
Reflexivní modernizace (tak i tak)	Jednoduchá modernizace (buď anebo)
Proper distance	„Too far“ nebo „too close“
Dialogické vypořádávání se s minulostí	Monologické vypořádávání se s minulostí

Zkoumané oblasti

Euroregion Neisse - Nisa - Nysa

Proč „trojzemní“
euroregiony...?

Euroregion Šumava -
Bayerischer Wald -
Unterer Inn -
Mühlviertel

...vhodná „laboratoř“
pro zkoumání
horizontální
evropeizace na lokální
a regionální úrovni!

Online dotazník 79
starostů a starostek
52 polostruktur. roz.

Euroregion Nisa

- **Vznik 1991 – první euroregion v ČR i v SVE**
- **1,5 milionů obyvatel**
- **ČR: 131 obcí (2.), cca 2 500 km² (3.), cca 430 tis. obyvatel (3.) (2017)**
- **Sasko – 112 obcí (560 tis.)**
Polsko – 45 obcí (525 tis.)
- **Relativně nižší ekonomické asymetrie**
- **Jazyková a kulturní rozmanitost**
- **Odkaz minulosti, Lužice**

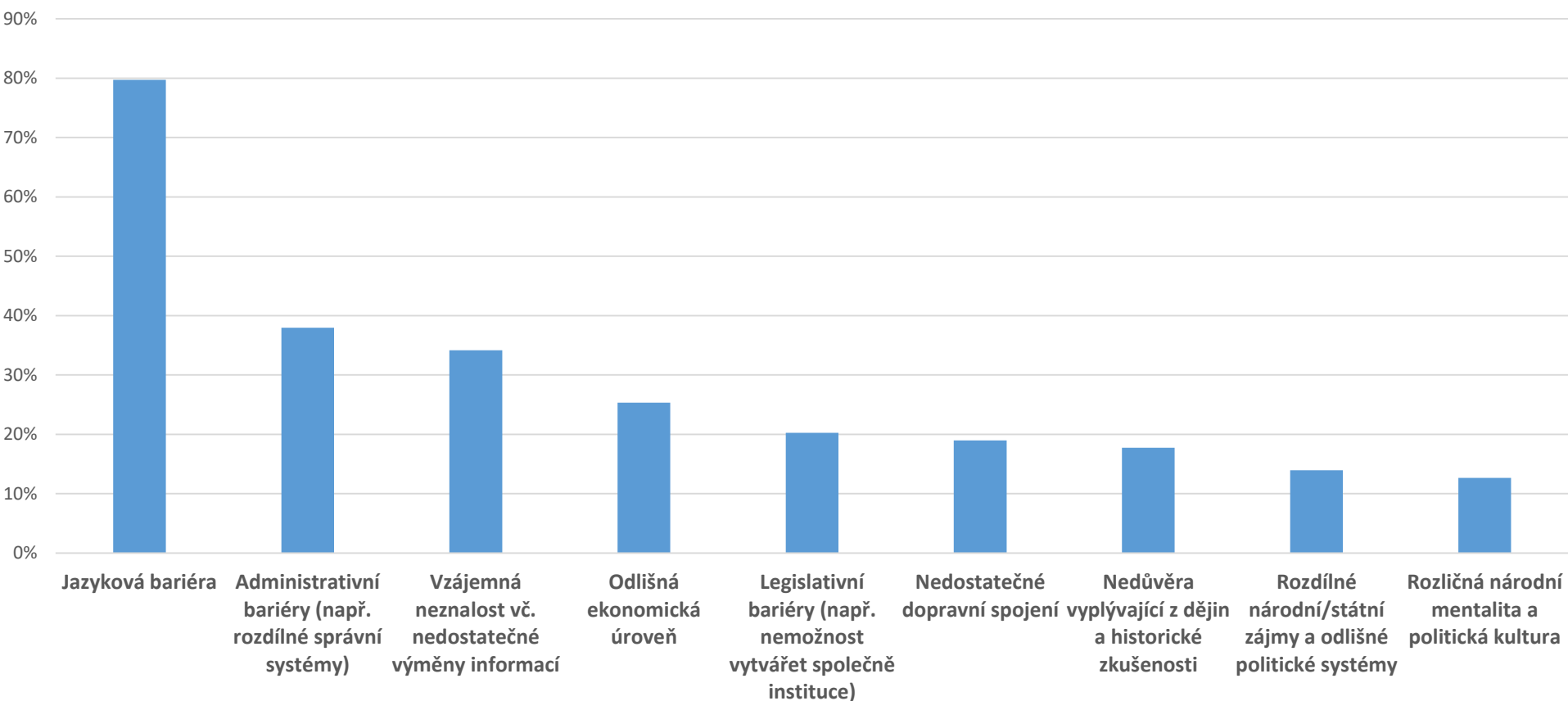
Euroregion Šumava

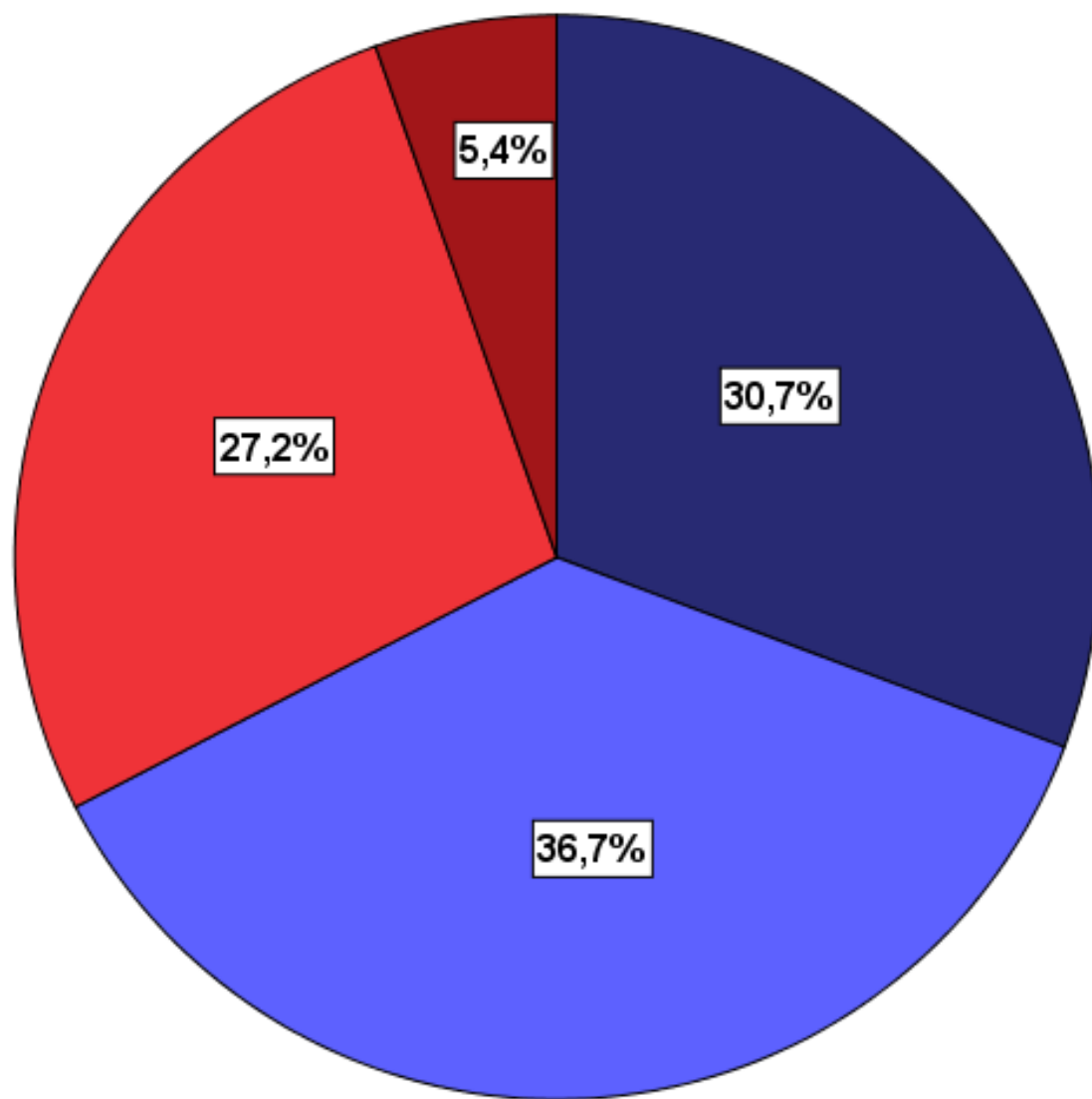
- **Vznik 1993**
- **1,3 milionu**
- **ČR: 91 obcí (4.), cca 3 440 km² (1.), cca 160 tis. obyvatel (12.) (2017)**
- **Bavorsko – 114 obcí (900 tis.)**
Rakousko – 102 obcí (275 tis.)
- **Vyšší ekonomické asymetrie**
- **Jazykové rozdíly**
- **Geografická podmíněnost**
- **Odkaz minulosti + železná opona**

Závěry z dotazníku

- **Rostoucí spokojenost starostů/starostek s přeshraniční spoluprací (prospěch obce, vliv na regionální rozvoj) statisticky významně souvisí s jejich vyšší identifikací s EU, s častějším vnímáním hranice jako příležitosti a s pozitivnějším hodnocením vzájemného vztahu obyvatel napříč hranicemi i přispění přeshraniční spolupráce k vyrovnávání se s historickou pamětí.**
- **Intenzivnější přeshraniční spolupráce a komunikace (aktivita obce) a rostoucí frekvence setkávání starostů/starostek s partnery z druhé strany hranice statisticky významně souvisí s jejich vyšší identifikací s EU a s častějším vnímáním hranice jako příležitosti.**

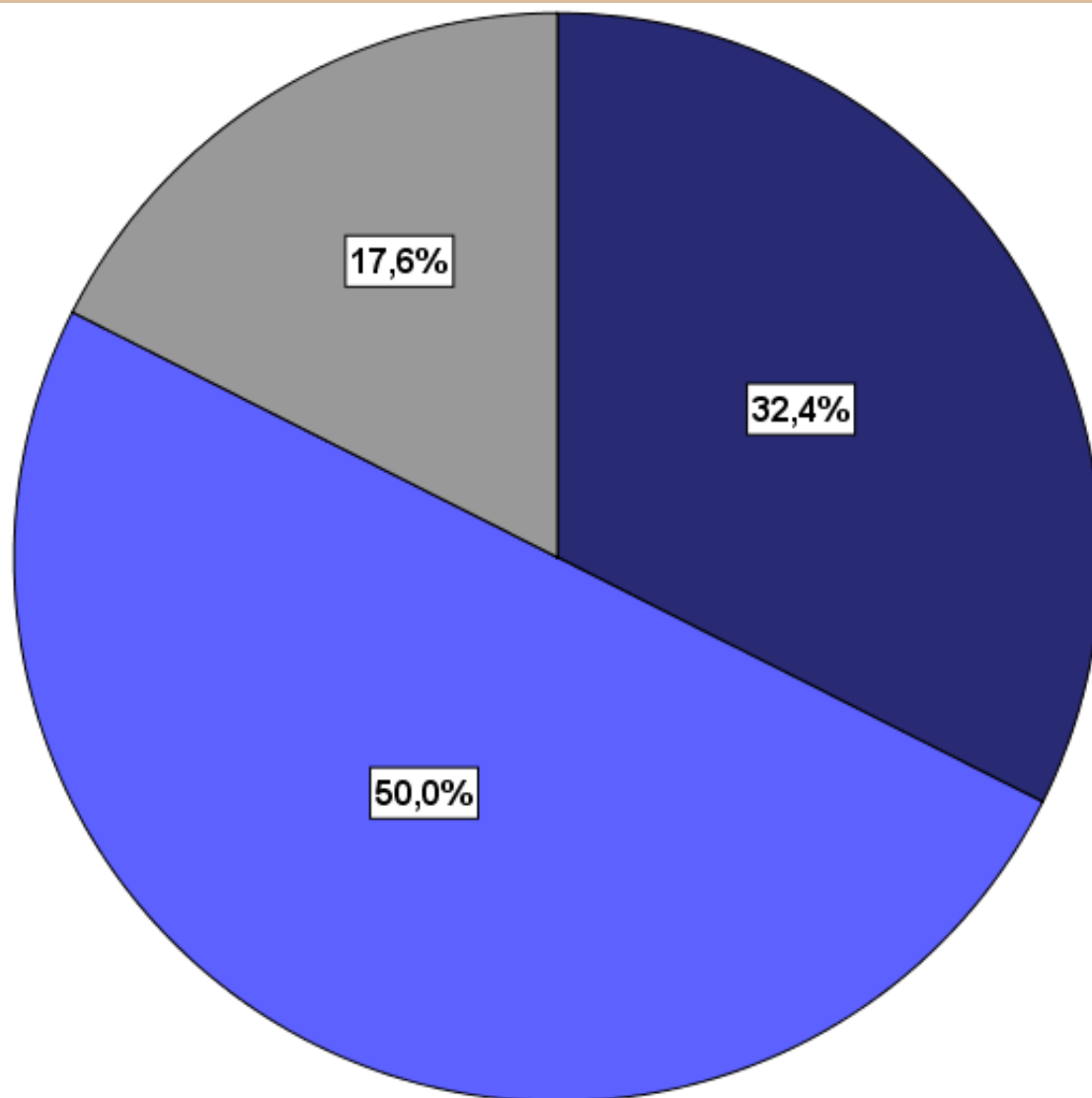
Překážky přeshraniční spolupráce vnímané představiteli členských obcí euroregionů Nisa a Šumava

**Prospěch obce z
přeshraniční
spolupráce**

- Jednoznačně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Jednoznačně ne

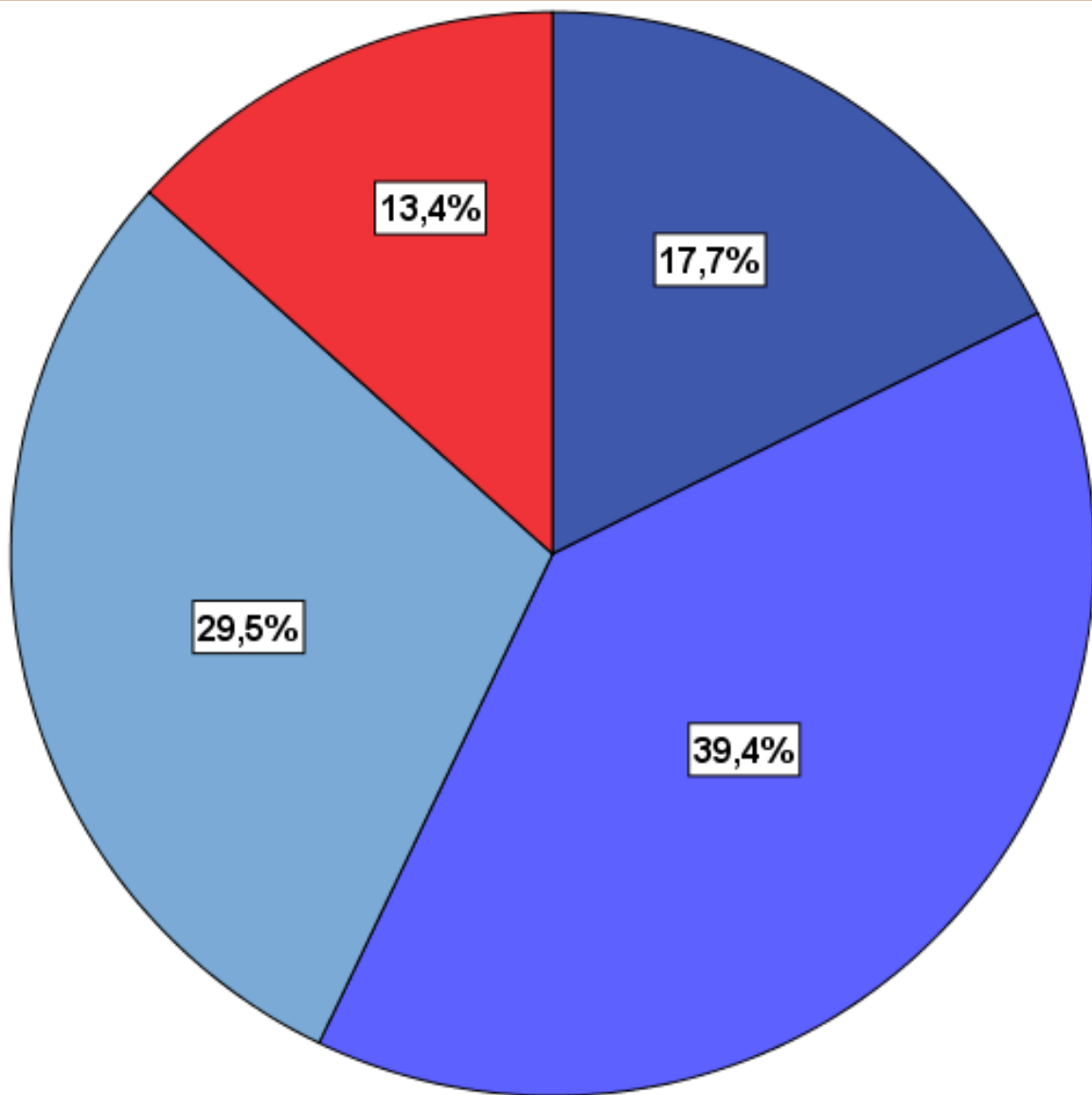

Vliv přeshraniční spolupráce na regionální rozvoj_recoded

- Jednoznačně přispívá k rozvoji pohraničních oblastí všech příslušných států
- Spíše přispívá k rozvoji pohraničních oblastí všech příslušných států
- Ostatní možnosti

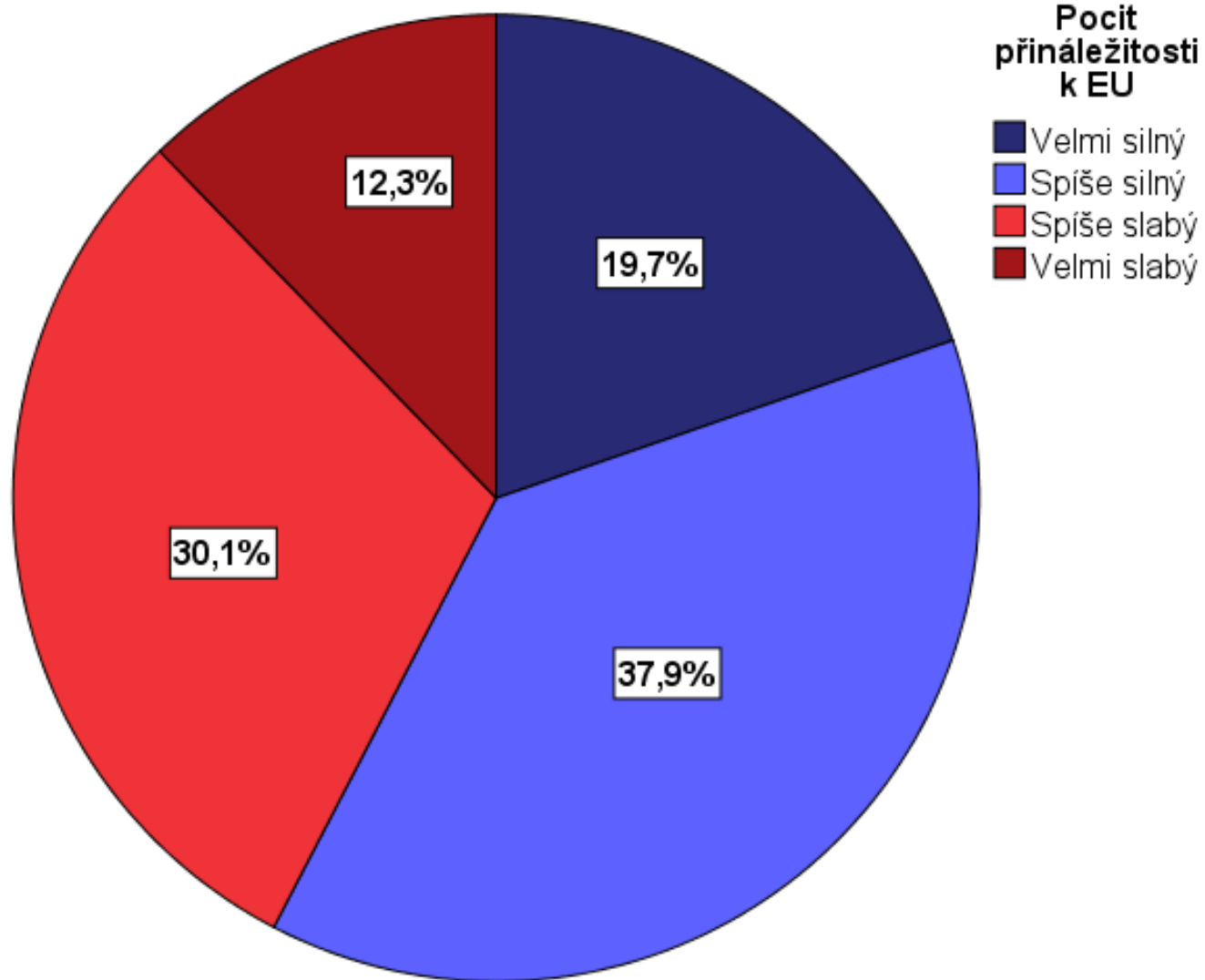
Motivace pro členství obce v euroregionu

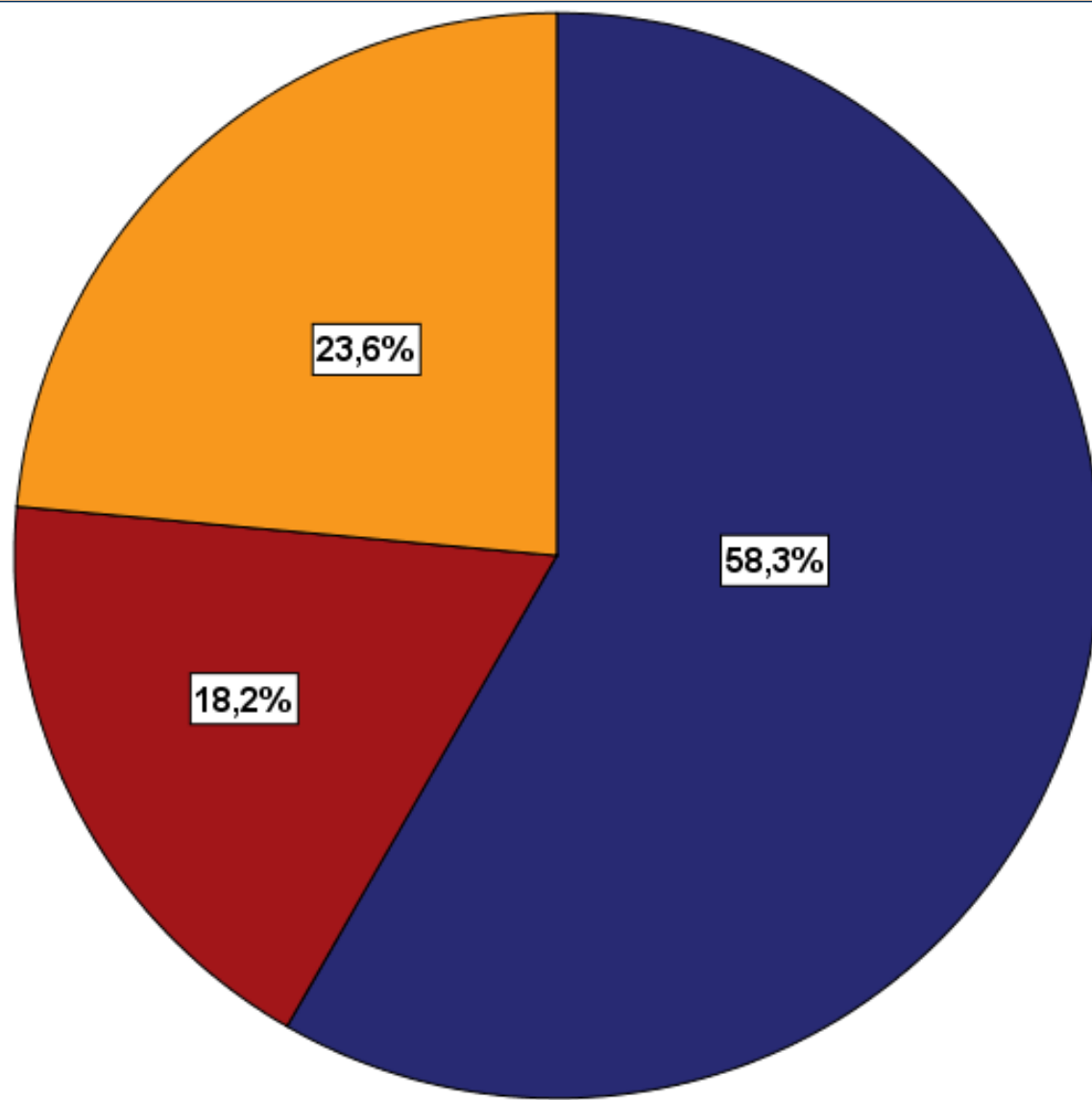
	ANO
Kulturní obohacování a posilování vzájemného porozumění	69,7 %
Překonávání nevýhod daných periferní příhraniční polohou obce	55,7 %
Více příležitostí ekonomického rozvoje pro obec	52,3 %
Vzájemná výměna informací a sdílení zkušeností v oblasti správy obce	25,7 %
Společné zvládání problémů a naplňování úkolů samosprávy	18,8 %
Očekávaný nárůst pracovních příležitostí pro obyvatele obce	8,9 %
Jiné	6 %

Frekvence setkávání s partnery z druhé strany hranice

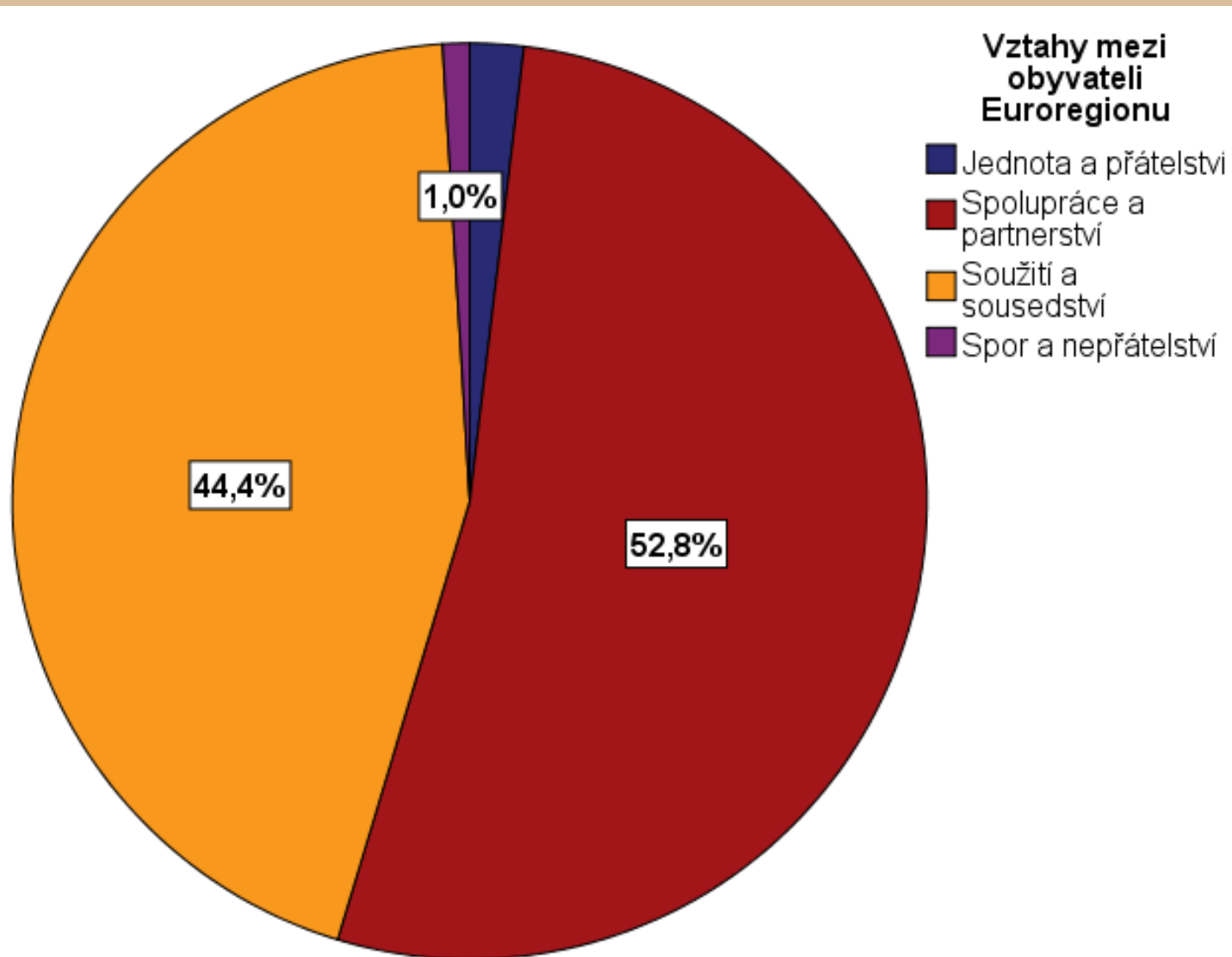
- Alespoň jednou týdně
- Alespoň jednou měsíčně
- Alespoň jednou za půl roku
- Méně jak jednou za půl roku
- Nesetkávám se vůbec

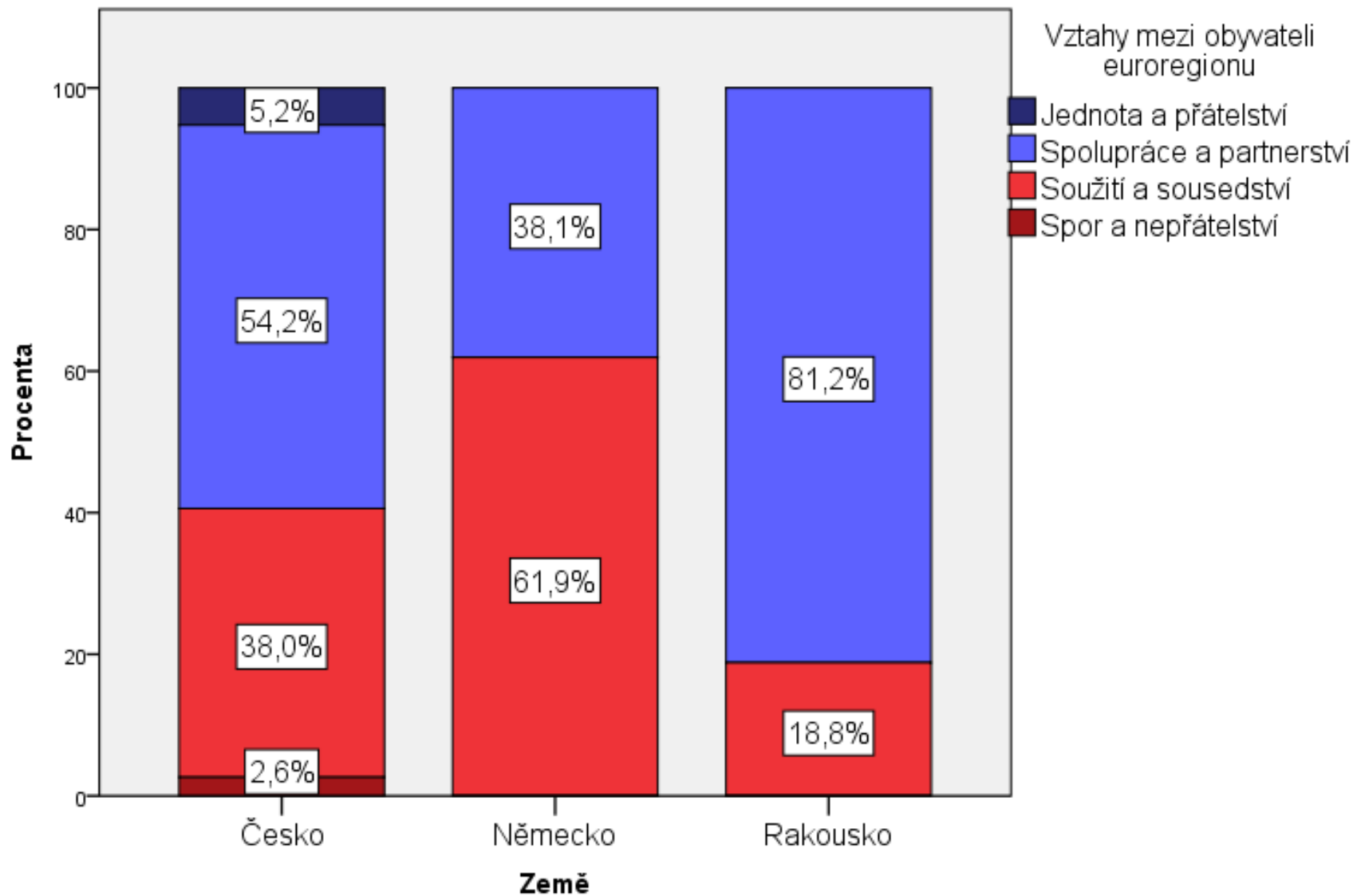

Hranice jako překážka či příležitost

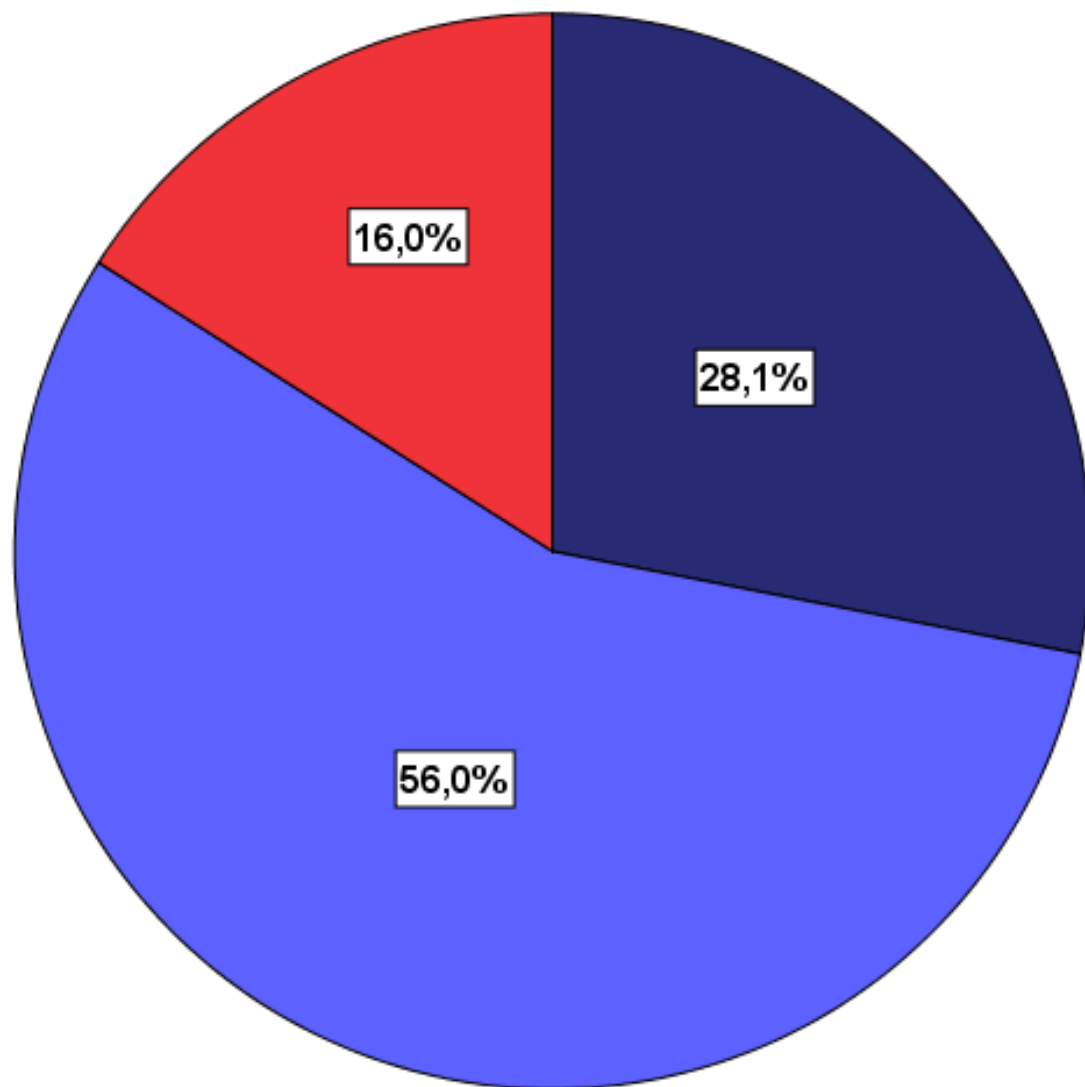
- Spíše příležitost
- Spíše překážku
- Přítomnost hranice nemá na život žádný vliv

**Pomáhá
přeshraniční
spolupráce k
vyrovnávání se s
historickou
pamětí**

- Jednoznačně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Jednoznačně ne

Kultura vzpomínání a kolektivní paměť

■ Sociální konstrukt, jak vzniká?

- Vzpomínáním, připomínám, zapomínáním ...

■ Národní konstrukce kolektivní paměti jsou MONOLIGICKÉ

■ Národ=sdílený omyl v pohledu na vlastní dějiny (Karl Popper)

■ Logiku kolektivní paměti určuje nedostatek „prostoru“, vytěsňujeme utrpení způsobené druhým ...

■ Nad/mezi/národní re/konstrukce kolektivní paměti DIALOGICKÉ

■ Historické kolektivní trauma (konstrukce)

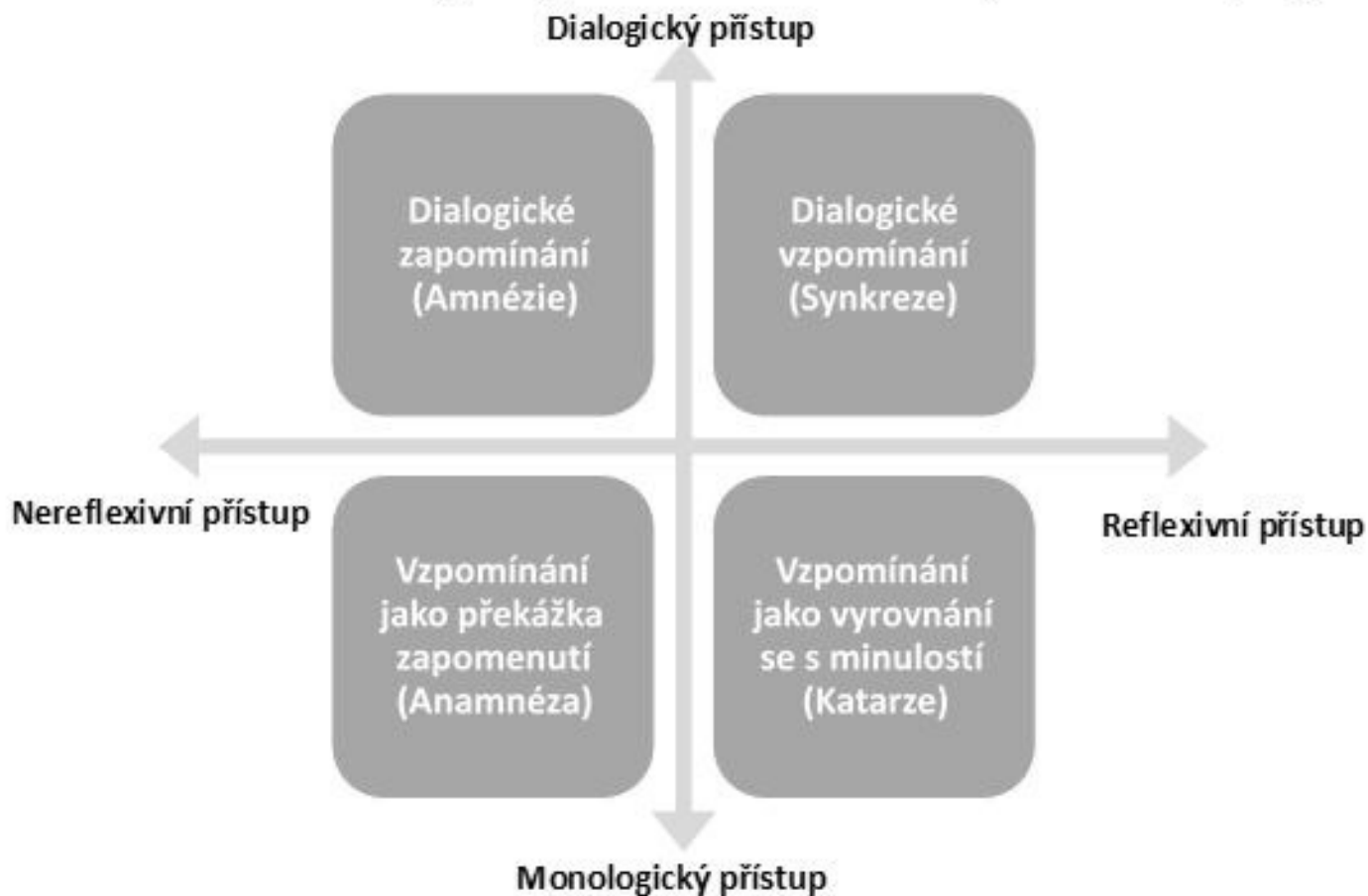
■ Ve vztahu k traumatické minulosti existují pouze tři důstojné role, jež může kolektivní paměť přijmout (A. Assman):

- vítěz
- bojovník a mučedník
- oběť

4 formy vypořádávání se s minulostí (Aleida Assman) - holocaust

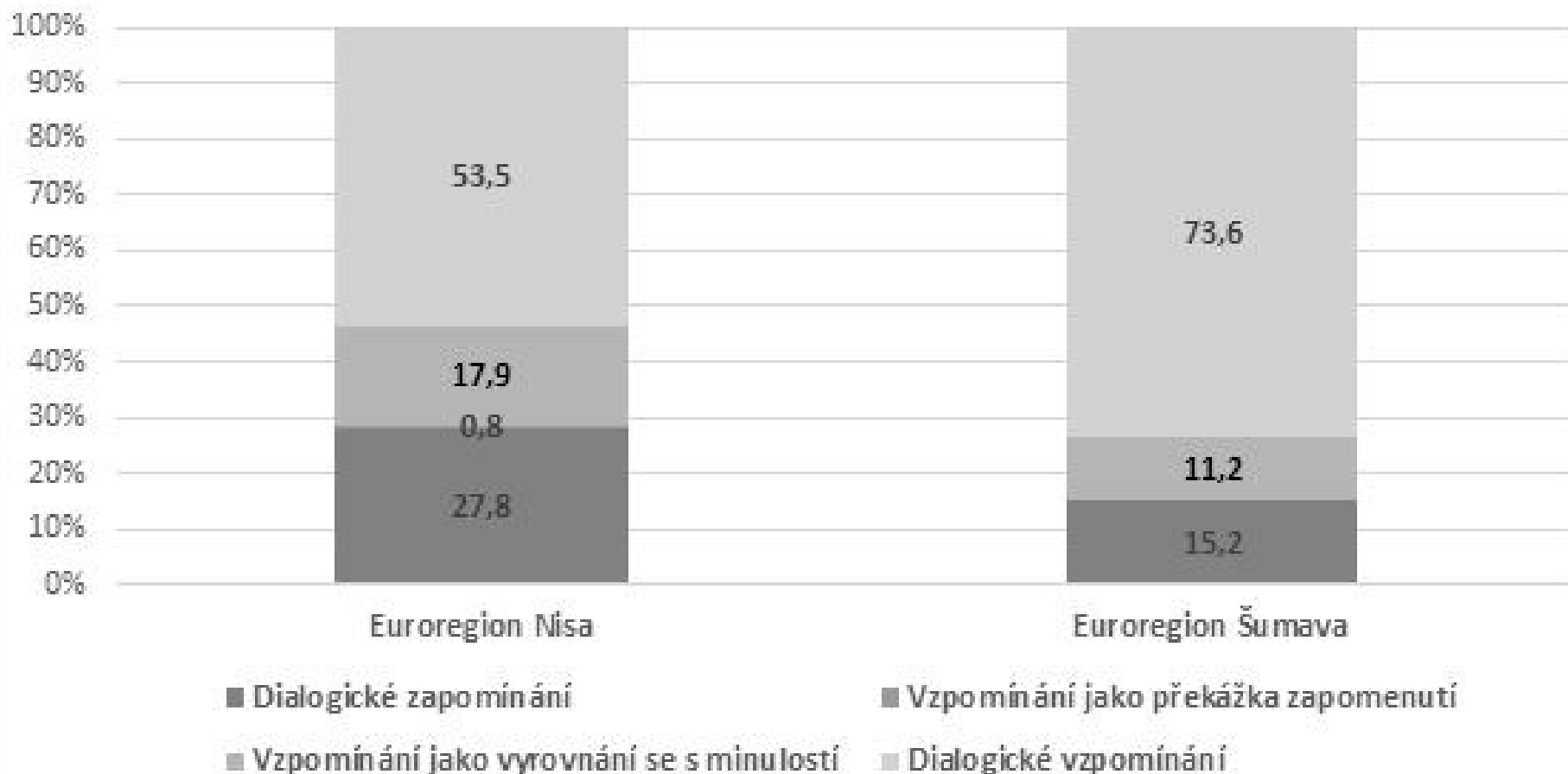
- Dialogické zapomnění, ne-reflexivní (amnézie): přístup tlusté čáry, blažené, šťastné zapomnění, symetrické násilí, v minulosti běžné, zvláště panovníka např. 1648
- Vzpomínání jako překážka zapomnění, monologické, ne-reflexivní (anamnéza): selektivní ožívování paměti, tzv. poučení z minulosti, orientace na minulost, mít se na pozoru (my x oni)
- Vzpomínání jako vyrovnání se s minulostí, monologický, reflexivní (katarze): objektivní posouzení historiky, potrestání viníků, odškodnění obětí, orientace na budoucnost, katarze, nový počátek
- Dialogické vzpomínání, reflexivní (synkreze): uznání vzájemného podílu na traumatické minulosti, utrpení druhých součástí naší kolektivní paměti

Schéma č. 1: Klasifikace přístupů k minulosti v kontextu přeshraniční spolupráce

Vlastní zpracování dle [Assman 2010]

Graf č. 1: Postoje starostů obcí z Euroregionů Šumava a Euroregionu Nisa ke konfliktní minulosti (N = 78)

Koordináční centrum česko-německých výměn mládeže Tandem: Plzeň – Regensburg, 1997

Koordinierungszentrum
Deutsch-Tschechischer
Jugendaustausch
Koordináční centrum
česko-německých
výměn mládeže

O nás

Poslání
úkolů
struktura
TÝM
Kontakt
Pokyny
LQW

Proud

pracovní oblast
pokrok
Publikace
Česká republika
Vlevo, odjet
Iis
Zpravodaj

Přihlaste se k odběru
tandemového kurýra zde:

poslat

Přečtěte si aktuální
Tandem-Kurier online

Tady je archiv

Kontakt | Mapa stránek | otiisk | ochrana dat | RSS zdroje | Lajkni nás na Facebooku

Suchtext eingeben... Vyhledá

Novinky a informace pro:

- Vedoucí mládeže
- Učitelé
- Pedagogové
- Teenageři
- praktikant

Tandemové schůzky

Neblyly nalezeny žádné dokumenty.

Navštivte také ...

Jsi tady: O nás

Tlačit | Doporučit

O nás

Koordináční centra pro německo-české výměny mládeže - Tandem podporují vzájemné sblížení a rozvoj přátelských vztahů mezi mladými lidmi z Německa a České republiky.

Koordináční centra poskytují poradenství a podporu vládním a nevládním institucím a organizacím v obou zemích při realizaci a intenzifikaci německo-české výměny mládeže a mezinárodní spolupráce v oblasti práce s mládeží. Jsme ústředními specializovanými agenturami Spolkové republiky Německo a České republiky pro výměny mládeže a škol mezi těmito dvěma zeměmi. Práce se zaměřuje na setkání s mladými lidmi.

Hlavní zaměření našich aktivit je:

- Poradenství a podpora pro každého, kdo vede nebo by rád uskutečňoval německo-české setkání mezi dětmi, mladými lidmi a školáky
- Finanční podpora německo-české spolupráce v oblasti dětí a mladých lidí
- Zahájení výměnných projektů a nových forem spolupráce
- Zprostředkování partnerství
- Další školení specialistů v oblasti práce s mládeží
- Zprostředkování nabídek mobility pro jednotlivce (stáže, stáže, dobrovolné služby)
- Příprava informací a pracovních materiálů
- Doporučení německo-české radě mládeže a odpovědným národním ministerstvům

Společně utváříme budoucnost!

Tandem má certifikaci LWQ:

wir gestalten Zukunft

1280px-Largest_n...p...

LQW, což je typ certifikátu srovnatelný s ISO pro vzdělávací organizace. Součástí bylo definování našich střednědobých a dlouhodobých cílů a managementem kvality ve všech oblastech, kterými se Tandem zabývá – od zaměření na adresáta, vytváření nabídek seminářů, přes splnění předpokladů takzvaného zdařilého učení, až po nastavení efektivní komunikace. V rámci několika workshopů zpracovali pracovníci Koordinačních center na základě analýzy prostředí a silných a slabých stránek globální strategii a společné cíle, které popsali v sebehodnotící zprávě. Rozvoj kvality bude i nadále pevnou součástí naší práce.

Navštivte také

[ahoj.info](#)

[Sousední světy](#)

[zdravý životní styl](#)

[best practice](#)

[kontaktní databáze](#)

[Zažij Plzeň](#)

[Jazyková animace](#)

[Triolinguale](#)

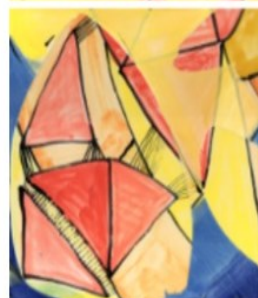
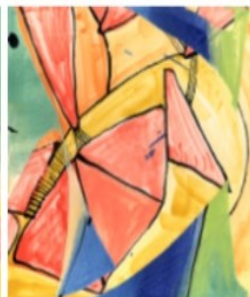
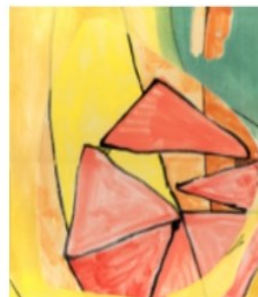
[Dobrovolnické centrum](#)

[Přátelství bez hranic](#)

[Tandem Regensburg](#)

[Společné vzpomínky](#)

Qualitätstestiert

TANDE
2,3 tis. To s

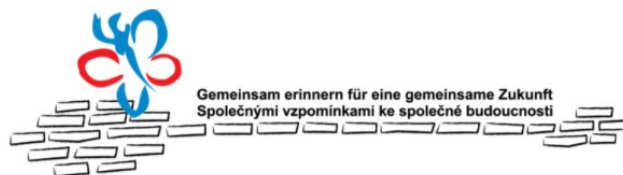
[Dát stránce To](#)

Bud'te první mezi sv
přáteli, kterým se to

Dialogické vzpomínání

Společná vzpomínka na společnou budoucnost

POZNÁMKA K NOVINKÁM

Německo-česká rada mládeže pověřila Tandem, aby se zaměřil na témata „Transnational Remembrance Work / Political Education“ pro německo-česká setkání mládeže a školáků v letech 2017–2019.

Všechny příspěvky zobrazíte kliknutím [sem](#).

O Tandemu

Školy

Předškolní zařízení

Spolky, sdružení

Jednotlivci

Téma roku

Newsletter

Chcete-li dostávat novinky na e-mail, vyplňte [přihlášku k odběru newsletteru](#).

Navštivte také

Pomníky a místa paměti. Jak jim rozumět a jak je pomocí digitálních metod didakticky využít na příkladu otevření česko-bavorské hranice v letech 1989/1990

Typ akce	tematický seminář
Oblast	Školská oblast
Místo konání	ZČU Plzeň a Univerzita Pasov
Termín	22.9.2020 - 15.12.2020 (ZS 2020/2021)
Odpovědné osoby	
Cílová skupina	studenti ZČU a Univerzity Pasov
Cíle	
Účastníci	max. 15 studentů
Obsah	

Zajímají vás moderní dějiny česko-německých vztahů? Baví vás pátrat po původu a smyslu existence historických pomníků? Toužíte více porozumět tomu, jaké pocity zažívají vaši rodiče a prarodiče, když „překračují státní hranici“? Chtěli byste si osvojit nové výukové metody založené na využití digitálních prostředků? Uvítáte vzájemnou výměnu svých znalostí a zkušeností se studenty z pasovské univerzity? Pokud ano, je tento seminář určený právě vám.

Co se naučíte:

- kriticky promýšlet smysl a význam památníků ve vztahu k době jeho vzniku, k současnosti, k uměleckému pojetí i okolní krajině

5. 10. 2020

[Změna v programu podpory Rozjed' to S Tandemem \(RTT\)](#)

25. 9. 2020

[Chcete pracovat u Tandemu? Hledáme nové kolegy/ně](#)

Aktuální akce

[Pomníky a místa paměti. Jak jim rozumět a jak je pomocí digitálních metod didakticky využít na příkladu otevření česko-bavorské hranice v letech 1989/1990](#)

[Němčina nekouše - jednodenní seminář jazykové animace pro učitele českého jazyka](#)

[Kontaktní a informační seminář s exkurzí do přeshraničního zařízení](#)

Doporučujeme

Multi-perspektivismus

Aneb pohled z pěti stran?

Horizontální evropeizace

Jazykové obydlení krajiny, Mitterdorf – Bavorsko

- Historický význam jazyka při utváření národních identit – sakrální modla
- Pro Čechy hlavní znak (etnicko-jazykové pojetí, nacionalismus)
- Nacionalismus a vztah ke krajině, fetišizace krajiny
- Religiózní krajina – projevy transcendentní hodnot v krajině (jazyk přebírá úlohu náboženství)
- Jazyk jako součást individuální identity – „rozumět, ne opravovat“

Tak takhle ne !!!

Halltstatter See,
srpen 2021

Tauchzeit: 08.00 - 17.00 Uhr, Sommerzeit 09.00 - 18.00 Uhr

ganzjährig betauchbar

Halte bitte zumindest 50 Meter Abstand von Fischernetzen (erkennbar durch Markierungsschwimmkörper an der Oberfläche) und von verankerten Fischerbooten.

Der Besitz einer DiveCard (oder sonstiger Genehmigung) ist zwingend erforderlich.

Parkmöglichkeiten neben der Zufahrtsstraße vor dem Viadukt benützen.

Místo vstupu na potápTMni „Wanderwegstüberl“

Doba potápTMni: 08.00 - 17.00 hod, v létTM 09.00 - 18.00 hod

Možnost celoročního potápTMni

Dodržujte odstup minimálnTM 50 m od rybářských sítí (rozpoznáte je podle bójek na hladinTM) a zakotvených rybářských člunů.

Je nutné být držitelem potápTMčského průkazu.

Možnost parkování vedle příjezdové cesty před viaduktem.

celoroční zákaz potápTMni

časovTM omezená potápTMčská lokalita

celoroční potápTMčská lokalita

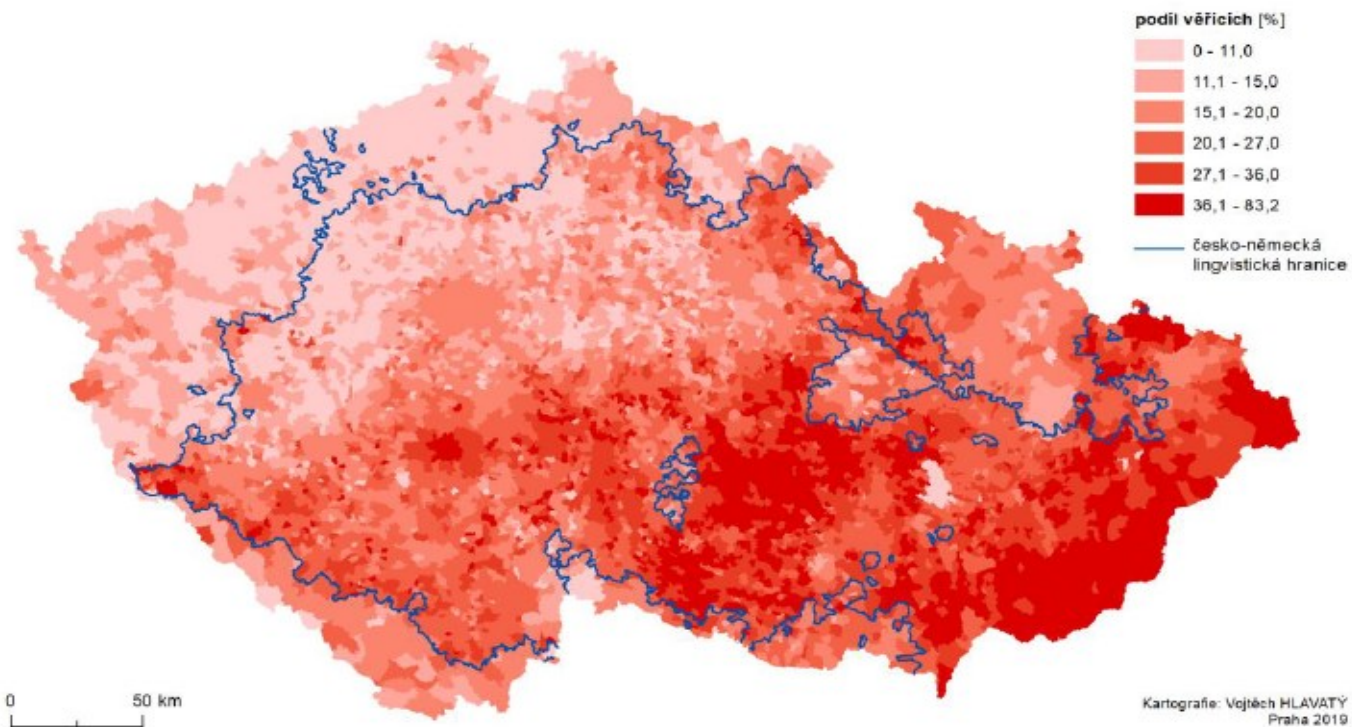
označená potápTMčská lokalita

označená potápTMčská lokalita / stanovi^tTM

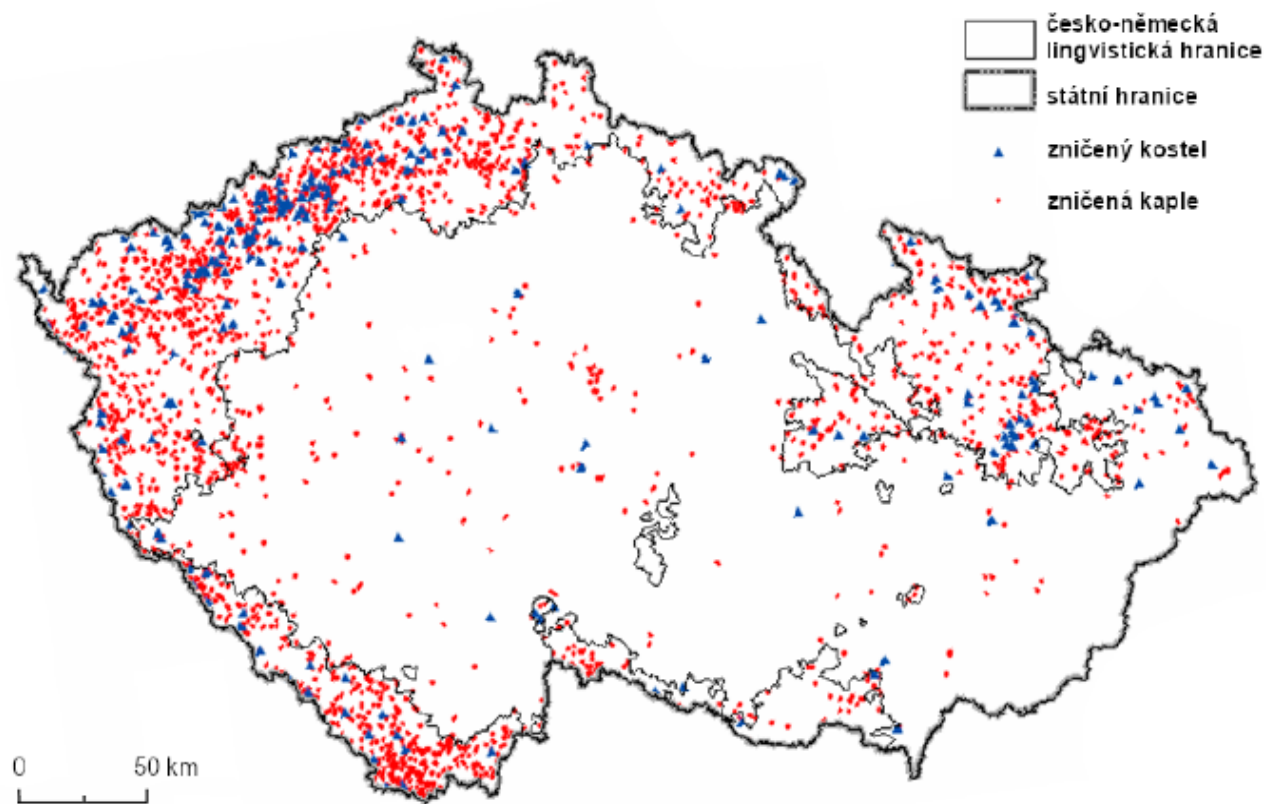
Religiozita krajiny v českých obcích

Obr. V.6 Religiozita obcí Česka v roce 2011

Pramen dat: ČSÚ 2014

Zničené kaple a kostely v letech 1948 až 1989

Pramen: Havlíček, Hupková 2008

Asymetrie jazyků a dolnorakouská ofenzíva

Jazyková ofenzíva

EUREGIO EGRENSIS nastartovalo v listopadu 2005 česko-německou jazykovou ofenzívu s cílem přesunout jazykovou kompetenci do veřejného povědomí. Základním předpokladem pro zintenzivnění přeshraničních vztahů mezi Němci a Čechy je schopnost vzájemné komunikace. Teprve dostatečné jazykové znalosti umožňují jednotlivci navázat se sousedy kontakt a aktivně spolupracovat. Hlavním úkolem na německé straně je propagace češtiny. Dorozumění a porozumění jsou dvěma základními stavebními kameny česko-německého sousedství!

Stav jazykových znalostí v EUREGIO EGRENSIS

Největší překážku ve vzájemném sbližování představuje v česko-německém příhraničí bohužel právě jazyková bariéra. Pouze menšina obyvatel v oblastech EUREGIO EGRENSIS je schopná domluvit se sousedem v jeho jazyce. Přitom vyznívá rozdělení jazykových kompetencí jasně v neprospech německé strany. Zatímco se nejméně třetina Čechů může zapojit do rozhovoru v němčině, popř. rozumí německým textům, jsou Němci zpravidla odkázáni na překladatele a tlumočníky.

V české části EUREGIO EGRENSIS je němčina, navzdory celonárodnímu trendu, stále ještě nejčastěji vyučovaným cizím jazykem ve školách, na vysokých školách a v dalších vzdělávacích zařízeních. Stejně jako v ostatních částech České republiky je však i v Karlovarském kraji a bývalém okrese Tachov na vzestupu angličtina.

V německé části Euregia je angličtina nejžádanějším cizím jazykem. I když Volkshochschulen (lidové vysoké školy) registrují zvýšený zájem o jazyk souseda, jedná se ve srovnání se světovými jazyky jako jsou angličtina, španělština nebo francouzština o zájem stále ještě pouze okrajový.

Dolní Rakousko jako vzor

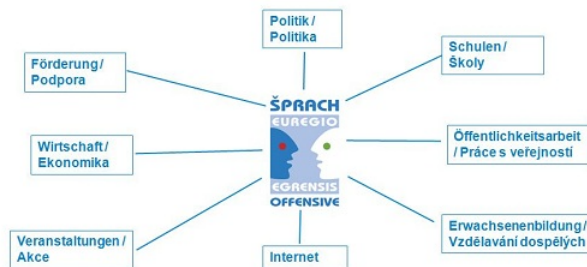
Že se dá zájem o kurzy jazyka sousední země zvýšit, nám ukazuje pohled do Rakouska. Ve spolkové zemi Dolní Rakousko byla jazyková ofenzíva zahájena už na podzim roku 2003. Díky ní byla na školách rozšířena výuka češtiny, slovenštiny a maďarštiny.

Zpočátku se jazykových kurzů (ve formě dobrovolných kurzů nebo povinně volitelného předmětu) mělo zúčastnit 600 žáků. V červnu 2004 se už výuky češtiny (2500), slovenštiny a maďarštiny zúčastnilo 6700 žáků. Na základě tohoto úspěchu se rozšířila jazyková ofenzíva také do dolnorakouských mateřských škol, především v příhraničí. V lednu 2005 byl jazyk příslušného souseda nabízen v 71 mateřských školách.

V roce 2006 bylo založeno Dolnorakouské jazykové kompetenční centrum, aby mohlo uvést do praxe projekty a opatření, které postupně odbourají jazykovou bariéru k sousedním zemím.

[Dolnorakouské jazykové kompetenční centrum](#)

Cíl jazykové ofenzívy EUREGIO EGRENSIS

Zdrženlivost vůči jazyku sousední země velmi zužuje možnosti rozvoje, které by v oblasti EUREGIO EGRENSIS mohly vzniknout z přeshraniční spolupráce. Cílem "jazykové ofenzívy čeština / jazykové ofenzívy němčina" je proto zvýšení interkulturních kompetencí na území EUREGIO EGRENSIS. Pro vzájemné dorozumění se Čechů a Němců však není zapotřebí perfektní znalost jazyka sousední země. Pro přeshraniční spolupráci stačí i znalost jeho základů.

Jazyková ofenzíva se skládá ze tří pilířů:

1. Zaměřit povědomí na význam jazyka sousedů, pracovat na přesvědčování, vzbudit poptávku
2. V první řadě je nutné zvýšit u veřejnosti povědomí o důležitosti jazyka sousední země s ohledem na

view

Euroregionales deutsch-tschechisches
Kita - Netzwerk
in der EUREGIO EGRENSIS

Euroregionální síť mateřských škol
v EUREGIU EGRENSIS

Diese Maßnahme wird mitfinanziert mit Steuermitteln
auf der Grundlage des von den Abgeordneten des
Sächsischen Landtages beschlossenen Haushaltes.

Freistaat
SACHSEN

Nachbarsprache
von Anfang an!

00:00 07:50
00:30:07:50

Zhořelec/Görlitz (Sasko) LaNa (2014)

Srdečně Vás vítáme, ahoj a cześć!

Srdečně Vás vítáme, ahoj a cześć!

My, tým **zemského pracoviště pro rané vzdělávání sousedních jazyků (LaNa)**, se těšíme z Vaší návštěvy! Možnost prožít a naučit se cizí jazyk hravou formou v každodenním životě už od malička je velikým plusem pro budoucnost našich dětí. Sasko- polsko- české příhraničí tu nabízí nejlepší předpoklady, které je třeba využít. Srdečně Vás zveme, abyste se s námi vydali na společnou cestu.

Sousední jazyk od začátku!

Pro rodiče

Poznejte naše spektrum informací!

Pro mateřské školy

Zjistěte více o naší nabídce podpory a poradenství!

Pro aktéry

Informujte se o naší práci v síti!

Impresum | Prohlášení o ochraně osobních dat

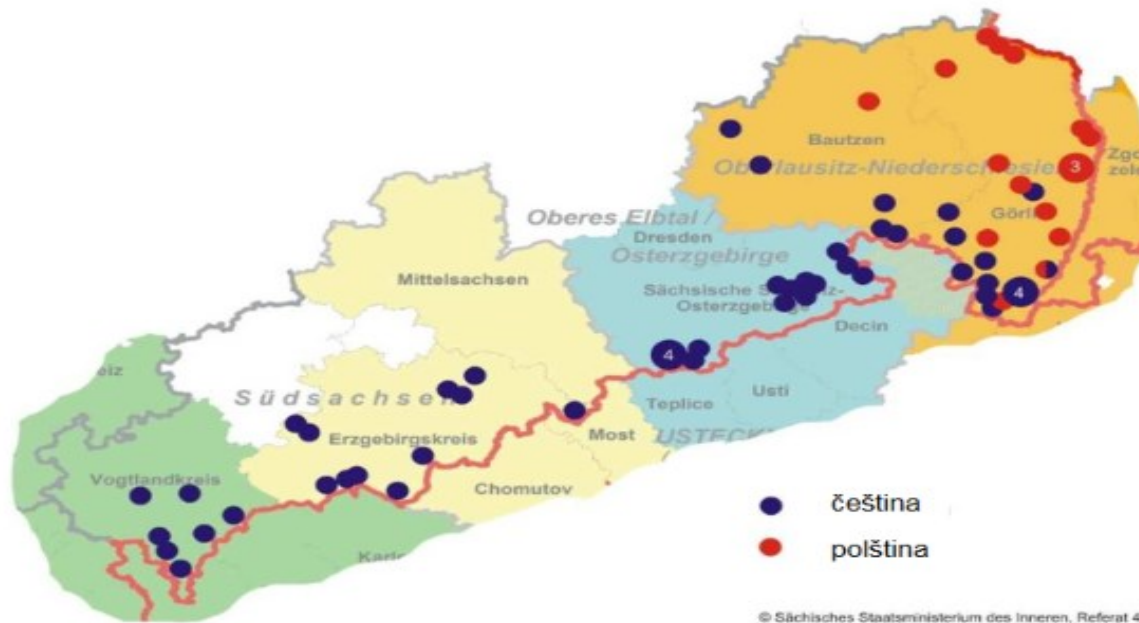
Die Sächsische Landesstelle für frühe nachbarsprachige Bildung befindet sich in Trägerschaft des Landkreises Görlitz

Diese Maßnahme wird mitfinanziert durch Steuermittel auf der Grundlage des vom Sächsischen Landtag beschlossenen Haushaltes.

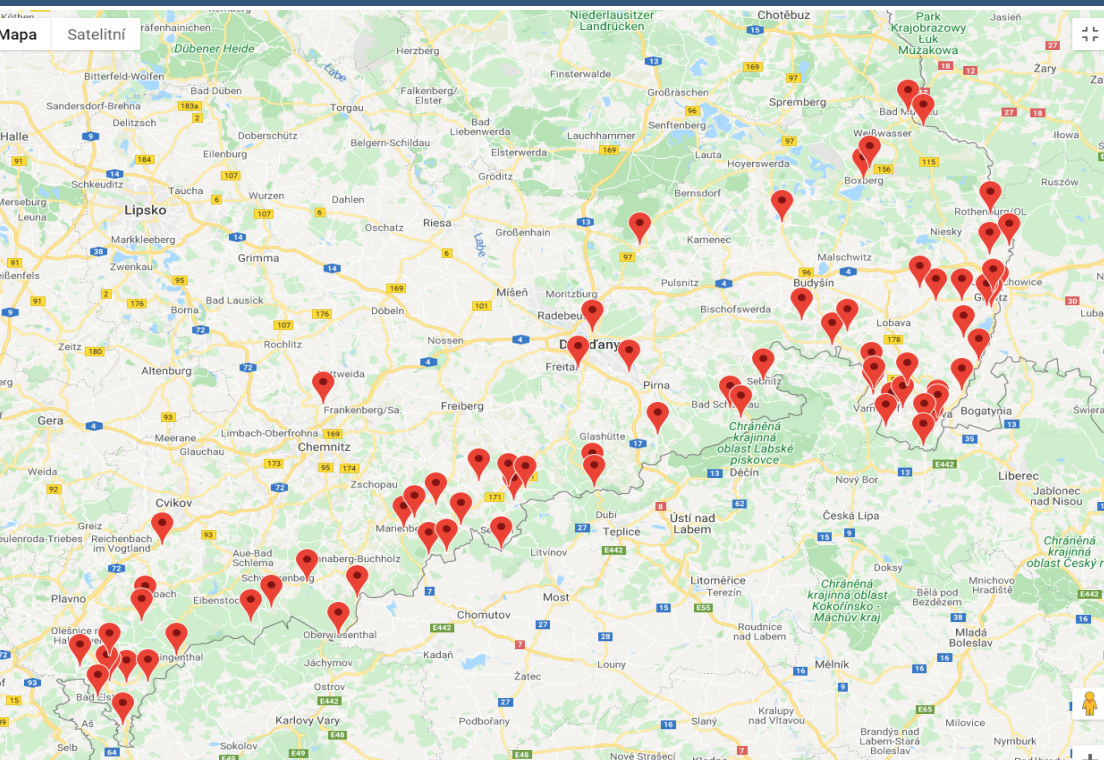

Jazyková imerze/koupel (58 MŠ, 2015)

Obr. 1: Školky v saských příhraničních regionech s nabídkou jazyka sousedů a/nebo partnerskou školkou v sousední zemi (LaNa 11/2014)

75 MŠ (LaNa), prosinec 2023,

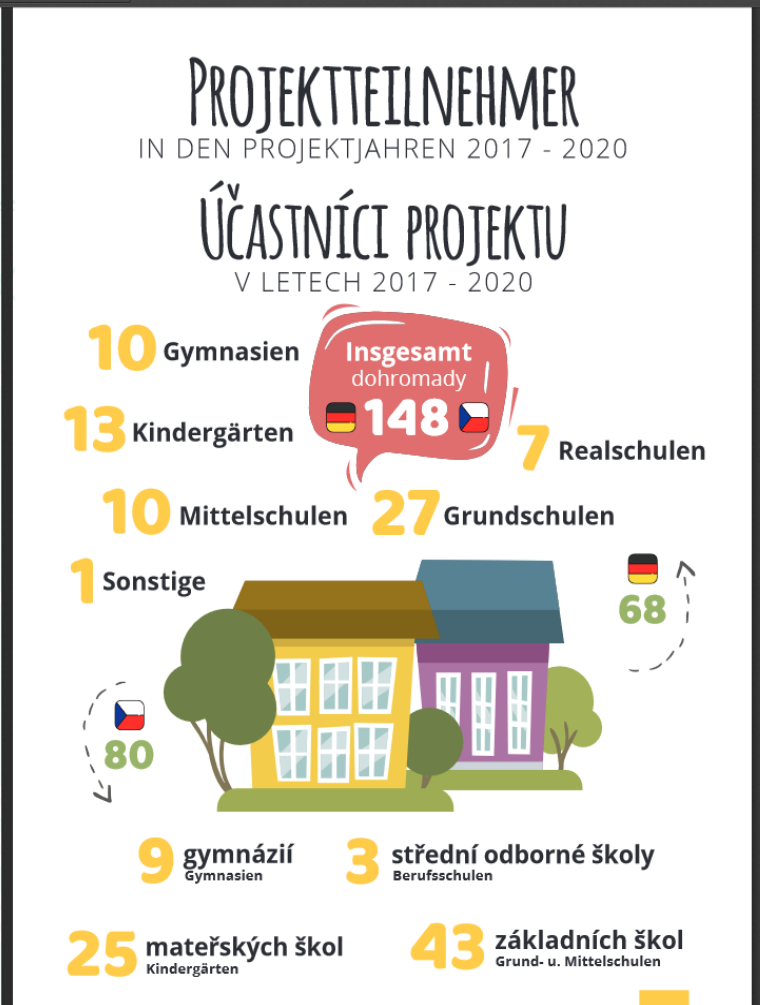
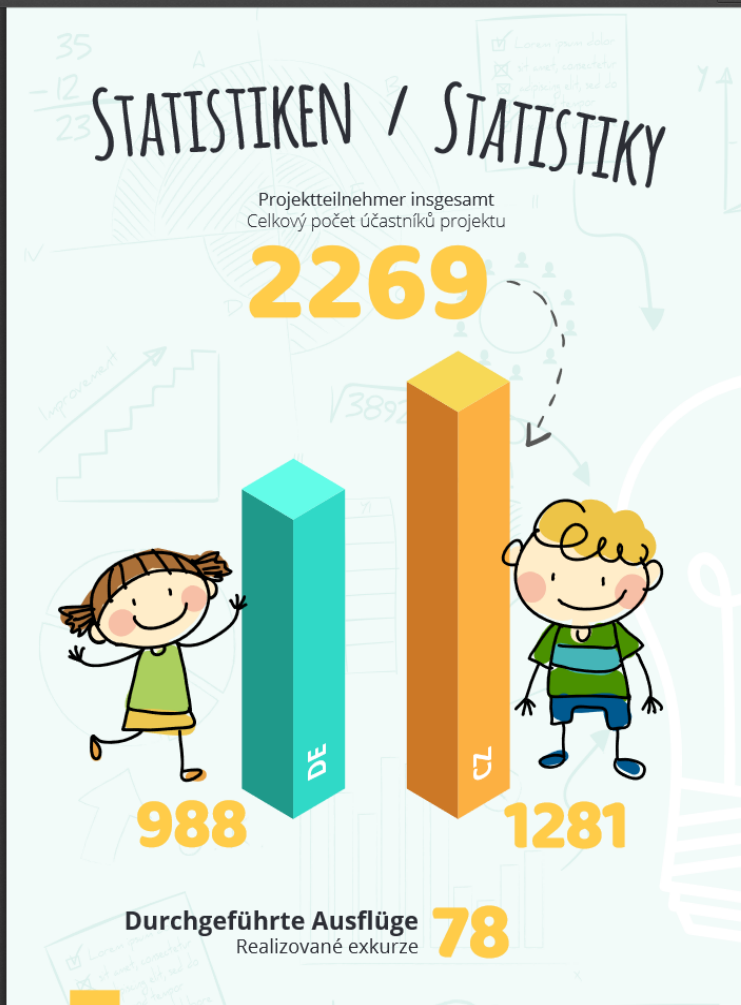
SCHKOLA Schulverbund

Gegründet 2007

Die SCHKOLA – Schulen gehören seit Jahren zur Bildungslandschaft der Dreiländerregion von Deutschland, Tschechien und Polen. In vorbildlicher Weise lernen hier die Kinder vom 1. Schuljahr an gemeinsam die jeweilige Nachbarsprache. Der gemeinsame wöchentliche Begegnungstag hat bereits weit über die Region hinaus „Schule gemacht“ und viele Nachahmer gefunden. Die Durchgängigkeit des Sprachenangebotes an den SCHKOLA- Schulen schafft die Motivation für die Kinder und sichert so die Voraussetzung für das lückenlose Lernen bis hin zum Abitur und die spätere Anbindung an Beruf und Studium. Es sind insgesamt mehr als 1000 Kinder und Jugendliche und über 100 Lehrer, Lehrerinnen und Mitarbeiter in das SCHKOLA –

Jazykové kompetenční centrum, Freyung (2017–2019)

Závěra z výzkumu 2017 – 2019

Příležitosti (hranice jako zdroj)

- Každodenní kontakt s jiným/jinými
- Kulturní obohacování, *jiné* jako samozřejmé, ne-nebezpečné
- Posilování tolerance, smyslu pro pluralitu
- Vakcinaci proti předsudkům, manipulaci, nacionalismu (Dana Biskup)
- Multi-perspektivismus, veřejné učení
- Jazykové kompetence (Nachbarschaft Sprache), vícejazyčnost (EU 1+2)
- Regionální integrace, noví Evropané, evropeizace identity
- Regionální rozvoj, EU fondy, opora v Bruselu

Bariéry/hrozby

- Jazyková bariéra
- Přehlíživost, nezájem, ignorance
- Jazyková asymetrie posiluje etnické vymezování
- CB Předsudky, odcizení
- Monopolizace komunikace, paměti
- CB Byrokracie
- CB Kriminalita
- Neřešené problémy (Turów)

Zdroje

- <https://www.esus-novum.eu/>
- <http://www.egtctritia.eu/cz/zakladni-informace>
- <https://portal.cor.europa.eu/egtc/ressources/Documents/CoR-EGTC-monitoring-report-final-study-2019.pdf>
- http://legalaccess.cesci-net.eu/wp-content/uploads/2019/02/V4_Proposal_mobility_council-1.pdf
- <https://www.evropskyregion.cz/temata-spoluprace/den-jazyku-26-9-dolnorakouska-jazykova-ofenziva-v-hledacku-940.html>
- <https://egtcmonitor.cesci-net.eu/en/>
- <https://www.nachbarsprachen-sachsen.eu/cz/sask-zemsk-kancel-pro-ran-vzdlvn-v-jazycch-soused.html>